

संस्कृत ११

म.स. ५

संस्कृत

सप्तशतिकास्तोत्रपाठविधिः

१९८१/सं. २२५

(1)

॥ श्री त्रिपुरसुंदर्यै नमः ॥

॥ सप्तशतीविषयस्तोत्रपा

॥ ठविधिः तथामंत्रभागप २५

(2)

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीत्रिपुरसुन्दर्यै नमः ॥ श्रीशिव
अथ सप्तशतिकास्तोत्रपाठविधिः ॥ वाराहीतंत्रे ॥
आधारेस्थापयित्वा तु पुस्तकं वाचयेत्ततः ॥ हस्तसं
स्थापनाद्देवि भवेदर्धफलं ततः ॥ १ ॥ यावन्नपूर्यते ध्या
यस्तावन्नविरमेत्पठन् ॥ यदि प्रसादाद्ध्याये विरा
मो भवति प्रिये ॥ २ ॥ पुनरध्यायमारभ्य पठेत्सर्वं मु
हुर्मुहुः ॥ अनुक्रमात्पठेद्देवि शिरःकंपादिकं त्यजे
त् ॥ ३ ॥ तथान्यत्र ॥ प्रणवं पूर्वमुच्चार्य स्तोत्रं वासंहि
तापठेत् ॥ अंत्ये च प्रणवं दद्यादित्युक्त्वा चादिंपूरु

व

९

(2A)

षः॥१॥ नमानसंपठेत्स्तोत्रं वाचिकं तु प्रशस्यते ॥ यस्तु
कीलके ॥ शनैस्तु जप्यमाने स्मिन्स्तोत्रे संपत्तिरु
च्चैरिति तदुच्चैः पाठनिषेधकत्वं त्वरानिषेधक
त्वं च सप्तशती विषये तद्वाचकमित्यपरे ॥ पुस्तके वा
चनं शास्त्रं सहस्रादधिकं यदि ॥ ततो न्यूनस्य तु भ
वेद्वाचनं पुस्तकं विना ॥ विनापीत्यर्थः ॥ सप्तशतं दो
गं विन्यस्य पठेत्स्तोत्रं समाहितः ॥ स्तोत्रे न दृश्यते
यत्र प्रणवन्त्यासमाचरेत् ॥ भीष्मपर्वणियागीतासा
प्रशास्ताकलौक्ये ॥ विष्णोः सहस्रनामारव्यस्तोत्रं

ताच

(3)

पापप्रणाशनं ॥ गजेन्द्रमोक्षणं चैव तथा कारुण्यक
स्तवः ॥ नारसिंहं तथा स्तोत्रं स्तोत्रं श्रीरामसंज्ञकं ॥ दे
व्याः सप्तशती स्तोत्रं तथा नामसहस्रकं ॥ श्लोकाष्ट
कं नैलकं ठं श्रौवं नामसहस्रकं ॥ त्रिपुरायाः प्रसादा
रम्यं सूर्यस्य स्तवराजकं ॥ प्रैत्रोरुचिस्तवोयश्चंद्रं द्वा
क्षी स्तोत्रमेव च ॥ वैष्णवं च महालक्ष्म्याः स्तोत्रमिंद्रे
ण भाषितं ॥ भार्गवाख्ये न रामेण शप्तान्यन्या निंकार
णात् ॥ शुद्धेनाचलचित्तेन पठितव्यं प्रयत्नतः ॥ न स्व
यं लिखितं स्तोत्रं नाब्राह्मणलिपितथा ॥ न च स्वयं

च

२

(3A)

कृतंस्तोत्रं तथा न्येन च यत्कृतं ॥ यतः कलो प्रश्नं संतिष्ठ
षिभिर्भाषितं तु यत् ॥ क्वचित् ॥ कृष्णाय वा चतुर्दश्या
मष्टम्या वा समाहितः ॥ ददाति प्रतियुक्तातिना न्यथे
षा प्रसीदतीति सप्तशती स्तोत्रे शिवे न शपायद्वा बुद्ध
रा बुक्तौ ॥ तथा वै कृतिरहस्वे ॥ ततः कृतां जलिर्भ
त्वास्तु वीतचरितैरिमैः ॥ एकेन वामध्यमेन नैकेने
तरयोरिह ॥ चरितार्धतुन जपे ज्जपे षड्द्विद्वमवाप्नु
यात् ॥ इति स्तोत्रपाठविधिः ॥ ॥ अस्याः सप्तश
ती त्वव्यवहारप्रयोजकसप्तशतहोमंत्रविभोगोदक्षितः ॥ म

(5)

ॐ अस्याः सप्तशतीत्वम्य गोतमीतंत्रोक्तमंत्रविभा
वहारप्रयोजकसप्तशत गणवाभियुक्तैः स्पष्टिकृ
होममंत्रविभागोदशितः ॥ तथाहि ॥
कात्यायनीतंत्रे ॥ ॐ ॥ अष्टसप्तत्यक्षराणां श्लो
मार्कंडेयज्ञविप्रोक्ताः प्र कानां शतपंचकं ५७७
थमश्लोकतः प्रिये ॥ ॐ ॥ प्राक्तं सप्तशतीस्तोत्रे त
मादिवर्णसंभूतो द्वितीय त्सप्तशतसंख्यया ॥ १ ॥
स्वरसंयुतः ॥ १ ॥ ॐ मह विभज्य जुहुया न्मंत्रमि
कारस्तस्यादिः सकारः तिकात्यायनीमतं ॥ ॐ

३

(4A)

द्वितीयस्वर आकार इत्य
र्थः ॥ नृपांतप्रवदेमंत्राः
सर्वेचाष्टादशप्रिये ॥ वे
श्योवाचिततः श्लोकान्यो
माद्याः पंचमंत्रकाः ॥ २ ॥
न्योमाद्य आद्योयेषामिति
मृगनयनावत्समासः ॥
नृपस्योक्तिमंतिवर्णाद्वा
दशस्वरसंयुतः ॥ मांत

माकंडेयउवाचैकः साव
ण्याद्यास्ततः परं ॥ २ ॥
श्लोकमंत्राः सप्तदश
अर्धश्लोकात्मकस्त
तः ॥ एकोनविंशदेव
स्यैर्वेश्योक्तिविंशति
स्तथा ॥ ३ ॥ पुनरधंपुन
श्लोकत्रयमधंपुनर्भ
वेत् ॥ पंचविंशतिरेवंस्या

(5)

मांतवर्णोयःसचद्वादश
स्वरेणएकारेणयुक्तआ
दिभूतइत्यर्थः॥सकारो
बिंदुसंयुक्तश्चातेस्तोम
नुरीदृशौ॥३॥मनुःमनु
इत्यर्थः॥वैश्यावाचपुन
देविस्वरैरेकादशादितः
वद्विबीजंबिंदुयुक्तमंते
स्यान्मनुपंचकं॥४॥४

द्राजाषड्विंशतिस्ततः॥४॥
अर्धश्लोकात्मकंमं
त्रंइयं वैश्वःपुनर्भवेत्॥
एकोनत्रिंशदेवंतुमंत्रसं
ख्याप्रकीर्त्तिता॥५॥पुन
रर्धंपुनश्लोकत्रयमर्धं
पुनर्भवेत्॥मार्कंडेयसु
नश्वाधश्लोकश्लोकात्म
कःपुनः॥६॥अधश्लोक

४

(5A)

माकंडेयज्ञषिः प्रोक्तं मंत्र
त्रयमुदाहृतं ॥ तादिवर्णच
भुवनस्वरयुग्मारुणंपरं ॥
५ ॥ राजोवाचेतिषण्मंत्रा
भादितांताः श्रुमानने ॥ अ
थोवाचज्ञषिर्ज्ञानमस्ता
त्यादिस्मरेश्वरि ॥ ६ ॥ सर्व
श्वरेश्वरीचांतेमंत्रावैद्वा
दज्ञास्फुटाः ॥ राजोवाचे
कात्मकोमंत्रो राजार्ध
श्लोकमंत्रकः ॥ मंत्राश्च
त्वारिंशदेवंश्लोकमंत्रच
तुष्टयं ॥ ७ ॥ पुनरर्धमृषि
श्वार्धश्लोकमंत्राः पुन
र्द्वयं ॥ पुनरर्धपुनाराजे
त्येकोनाषष्टिरुच्यते ॥ ८ ॥
पुनरर्धपुनः श्लोकः पु
नरर्धपुनर्ज्ञषिः ॥ पुनर

(6)

तिभगवन्नादिरंतेविदां धंपुनःश्लोकाःषण्मंत्राः
वर ॥ ७ ॥ मंत्रत्रयमिदंस्व्या पुनरर्धकं ॥ १ ॥ निद्रांभग
तंततोज्ञषिरुवाचह ॥ वतींविष्णोरतुलांतेजसः
नित्यैवसापदं चादौप्रभु प्रभुः ॥ इत्येवपाठोमंत्रा
रंतेष्टमंत्रकाः ॥ ८ ॥ ब्रह्मा णामिकसप्ततिरुच्यते ॥ ९ ॥
वाचततश्चोक्तास्त्वंस्वा ब्रह्माधश्लोकमंत्रोथश्लो
हादिमहास्मरौ ॥ अंत्येपं कमंत्रास्त्रयोदशः ॥ अ
चदशैतेस्युर्मंत्रास्तुपरमे र्धश्लोकज्ञषिश्वाधश्लो
श्वरि ॥ १ ॥ एवंस्तुतादिज्ञ कश्लोकास्तुपंचवै ॥ ११ ॥

५

(6A)

ष्कृत्तिर्चनमंत्राश्च सप्त
वै ॥ ततो भगवदुक्तिस्तु भ
वेतादिमनुद्वयं ॥ १० ॥ वंचि
तेतिचक्षुष्कृत्तिमंत्रौ द्वौ
परमेश्वरि ॥ सष्युक्तिश्च
तथेत्यादिमंत्रद्वयमुदाह
रं ॥ ११ ॥ सर्वश्लोकास्त्रि
हाध्याये अष्टकसप्ततिः
क्रमात् ॥ मध्येचतुर्विंश

पुनरर्धंतुमंत्राणां सपंच
नवतिस्मृता ॥ भगवान
धर्मत्रौ द्वौ च षिश्लोका
धिकं पुनः ॥ १२ ॥ श्लोकः
पुनरर्धं षिश्लोकद्वयं मंत्र
द्वयं भवेत् ॥ श्लोकाना
मष्टसप्तत्या ७० चतुर्भि
रधिकं शतं ॥ १०४ ॥ १३ ॥
इति प्रथमचरितमंत्रनि

(7)

तिका अर्धमंत्राः प्रकीर्त्ति
तः १२२ सर्वाश्वाङ्गतयो
ज्ञेयाश्चतुस्रत्तरकंशतं
उवाचांतास्त्रबोध्यामं
त्रामुवनसंख्यकाः १३३
इतिप्रथमचरितमंत्रनिर्ण
यः ॥ श्लोकसंख्या ७८
मंत्रसंख्या १०४ इति निर्ण
यः विंशति १० पटलं ॥ :

र्णयः ॥ श्लोकसंख्या ७८
मंत्रसंख्या १०४ ॥ इति
निर्णयः ॥ प्रथमो ध्या
यः ॥ १ ॥ श्रीजगदंबा
र्पणमस्तु ॥ श्रीशिव ॥

६

(7A)

अथद्वितीयचरितमंत्रनि
र्णयः॥कात्यायनीतंत्रे॥
ऋषिर्विष्णुर्द्वितीयश्लो
काष्टौचैवशष्टिक॥दे
वतात्रमहालक्ष्मीरुस्मि
कच्छंदउदाहृतं॥शाकंभ
रीतिशक्तिश्रवबीजंदुर्गा
प्रधानतः॥वायस्तत्वंतु
विज्ञेयंनवषष्ट्यादुक्तिः

अथमध्यमचरितमंत्र
निर्णयः॥गोतमीतंत्रे॥
आध्यायादोवेवऋषि
रुवाचेतिसहस्रमनुः॥
अष्टषष्टिमिताःश्लो
कास्तावंतोमनरोम
ताः॥१॥एकोनसप्ततिः
सर्वध्यायेमंत्रद्विती
यके॥मंत्रख्यासं॥६१

(8)

क्रमात् ॥ इत्युक्तं ॥ द्विती १ ॥ इति द्वितीयोऽध्यायः २
ये सष्युवाचेति नवषस्या आदावृषिरुवाचैकः पं
द्वुतिः क्रमात् ॥ श्लोकसं च त्रिंशत्ततः परं ॥ निह
रन्मा द्वितीयेऽध्याये ॥ ६८ ॥ न्यमानाद्याः श्लोकामु
मंत्रसंख्या ॥ ६९ ॥ तत खरागाकुलाक्षरं ॥ १ ॥
स्तृतीयेऽध्याये तु सषिरु इत्यंतादेभ्युवाचैको ग
वाचदे शिके ॥ पंचत्रिंश जर्गजेति चापरः ॥ श्लो
च्चैवे मंत्राः श्लोकाज्ञेया को सषिरुवाचेति पु
वरानने ॥ १ ॥ देव्युवाचेति नः श्वश्लोकपंचकं ॥ २

७

(8A)

मंत्रांतेमंत्रःश्लोकमतः
प्रिये ॥ सषेरुक्तिःपुनः
श्लोकाःपंचमंत्राःसना
तनाः ॥ २ ॥ एवमादुलय
स्तत्रचत्वारिंशच्चतुर्थ
ताः ॥ इति त्रीतीयोऽध्यायः
श्लोक ० ॥ ४९ ॥ एवंमंत्र ४४ ॥
इतिध्यायः ॥ ३ ॥ चतुर्थेक
मतोदेविज्ञष्युक्तिःषट्

चतुश्चत्वारिंशदेवंसर्वे
मंत्रास्तृतीयके ॥ इति त्रि
तीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ श्लो
क ॥ ४९ ॥ मंत्र ॥ ४४ ॥ इ
ति त्रितीयोऽध्यायमंत्रनि
र्णयः ॥ ॥ श्रीशिव ॥
आद्योऽक्षरिवाचेति
शक्राद्याःश्लोकमंत्र
काः ॥ षड्विंशस्तसषि

(१)

चविंशतिः॥ पुनस्तथैव स
ष्फक्तिः॥ श्लोकौ द्वौ मंत्र
रूपिणौ ॥ १ ॥ एवं स्तुतेति
मंत्रो यमतिगुह्यं स्यावने
अतिगुह्यो यं देवी मंत्रः
देव्या चैति व्रिपतां मंत्रो
र्यषोडशाक्षरः ॥ २ ॥ देवा उ
चुस्ततश्चोक्ता भगवत्या
कृतं वदेत् ॥ मंत्रो यं तं शं व

श्लोकाद्वयं देवी ततः परं ॥ ३ ॥

भग

भगवत्या कृतं सर्वमित्य
धश्लोकमंत्रकः ॥ यदयं
निहताद्यं च श्लोकमंत्र
त्रयं भवेत् ॥ ३ ॥ सषि श्लो
कास्तु च त्वारो मनवः प
रिकीर्त्तिताः ॥ षट्त्रिं

८

(9A)

र्णाढ्योद्वादशोत्तरयुक्
पुनः॥३॥ ततोऽक्षरिवा
चेतिइतिप्रसादितेतिवे
चतुःसंख्यास्तुतेश्लो
कामंत्रास्तावंत एवहि
श्लोकाश्चतुर्थेध्यायेतुष
ट्त्रिंशत्सरमेश्वरि॥अर्ध
मंत्रद्वयेनैवचत्वारिंशद्दि
युक्पुनः॥५॥ इतिध्या

श्लोकके३६ध्यायेचत्वा
रिंशद्द्वयाधिकं॥३॥ षट्
चतुर्थेध्यायेश्लोक३६
मंत्रसंख्या॥४२॥ इति
ध्यायः॥४॥ षट्सप्तति
श्लोकयुक्तेध्यायेमंत्रा
स्तुपंचमे एकोनत्रिं
शदधिकंशतंकात्या

(10)

यः ॥ ४ ॥ श्लोक ॥ ३६ ॥

एवंमंत्रसंख्या ॥ ४२ ॥

एवंमध्यमचरित्रस्यपंचा

शच्चशतोत्तरं ॥ तथापं

चयुतमंत्राश्चमहाल

क्ष्याविभेदतः ॥ ६ ॥

इतिमध्यमचरित्रमंत्रनि

र्णयः ॥ एकविंशतिपट

लः ॥ २९ ॥ श्रीशिव ॥

यनीमते ३ इतिमध्य

मचरित्रनिर्णयः ॥ ॥

श्रीजगदंबार्षणमस्तु ॥

श्रीशिव ॥ श्रीशिव ॥

६

(10A)

अथउत्तमचरित्रमंत्रनि
र्णयः॥कात्यायनीतंत्रे॥
सषिरुवाचेतिपुराविष्णु
मायांप्रतुष्टुवुः॥षण्मंत्राः
श्लोकरूपास्तेदेवाउत्तु
स्ततःपरं॥१॥नमोदेव्या
दितिश्लोकास्त्रिंशदि
नम्रमूर्तिभिः॥विष्णुमा
यादितोभ्रांतिरूपांतेत्रि

अथउत्तमचरित्रमंत्रनि
र्णयः॥गौतमीतंत्रे॥
षट्सप्ततिश्लोकयुक्ते
ध्यायेमंत्रास्तुपंचमे॥ए
कोनत्रिंशदधिकंशतं
कात्यायनीमते॥१॥अ
यंसंग्राहः॥एकोत्तषिरु
वाचेतिपुराशुंभादयश्च
षट्॥श्लोकमंत्रास्ततो

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com